

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség

Dr. Gyimesi Endre

Országgyűlési Képviselő

8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 8.

Telefon/fax: 92/511-135, 92/511-136

Országgyűlési Hivatala

Levegőutalvány: K/11945

Értkezési dátum: 2010. MÁRC. 01.

írásbeli kérdés

Dr. Katona Béla Úrnak
Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

„**Útépítés adminisztrációs útvesztőiben**” címmel a Hárszabály 91. § alapján írásbeli kérdést nyújtok be Varga István Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Miniszter Úrhoz és Hónig Péter Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Miniszter Úrhoz.

A kérdésre a választ írásban kérem.

Tisztelt Miniszter Urak!

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Nyugat-Dunántúli Regionális Operatív Program NYDOP-2009-4.3.1/C kódszámú „Belterületi utak fejlesztése támogatására” című pályázati felhívás keretében lehetőség nyílt arra, hogy az önkormányzatok önállóan vagy együttműködési formában olyan tervezett beruházásokkal pályázzanak, amelyek részben vagy egészben országos közúti elemeket is érintenek. A Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanács az 576/2009. (VII.01.) NVT számú határozatában részletesen meghatározta az Európai Unió pályázatokhoz adandó tulajdonosi hozzájárulások kiadásának elengedhetetlen feltételeit, mely alapján a pályázónak érvényes jogcímmel kell rendelkeznie a pályázatban szereplő ingatlan használatára, hasznosítására.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 29. §-a értelmében, amennyiben a beruházás állami tulajdonban lévő országos közút megnevezésű ingatlant is érint a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonosi hozzájárulásának kiadásához a pályázónak egyrészt érvényes jogcímmel kell rendelkeznie az ingatlan hasznosítására, másrészt az építetói jogosultságot is egyértelműen rendeznie kell.

A gyakorlatban problémaként merült fel, ahol a projekt célja egyértelműen az országos közúti elemek megvalósuló beavatkozása, ott a pályázó nem járhat el építetóként, sem az engedélyezési eljárás során ügyfélként. Az építetói jog vonatkozásában a pályázónak a Kkt. alapján építetóként eljáró gazdasági társasággal, a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel kell megállapodnia. Ez a feltétele az MNV Zrt. tulajdonosi nyilatkozata kiadásának, ami a támogatási szerződés aláírásának feltétele. A vagyonkezelő, a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ álláspontja szerint a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel kötendő Együttműködési Megállapodásban szükséges rendezni, hogy az engedélyezési eljárásban ügyfélként, a későbbiekben építetóként a Magyar Közút Nonprofit Zrt. (a továbbiakban: MK) jár el. Ez már önmagában is több ellentmondást vet fel mind a pályázati kiírással, mind a vagyonkezelő Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ gyakorlati működésével és mind a már hivatkozott jogszabályi előírásokkal kapcsolatban.

Zala megye 1. választókerületének országgyűlési képviselőjeként, közvetlenül érint e probléma, hiszen az Új Magyarország Fejlesztési Terv Nyugat-Dunántúli Regionális Operatív Program NYDOP-2009-4.3.1/C kódszámú „Belterületi utak fejlesztése támogatására” című pályázati felhívás keretében Mosonmagyaróvár és Sárvár Város Önkormányzata mellett három Zala megyei nyertes pályázónak, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett Keszthely Város Önkormányzatának és Balatongyörök Község Önkormányzatának is komoly dilemmát okoz a pályázati kiírás és a vonatkozó jogszabályi előírások közötti ellentmondás ellenére megtalálni az utat a Támogatási Szerződés mielőbbi aláírása érdekében. Sajnos ebben a vagyonnevelő KKK és az MK sem könnyíti meg a dolgokat.

A probléma érzékeltetésére röviden vázolom, hogy a pályázati kiírás és a vonatkozó jogszabályi előírások egymásnak való meg nem felelése következtében Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata esetében milyen gyakorlati problémák merülnek fel.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata a pályázati felhívásra „A Göcseji út, Mártírok útja, Köztársaság út csomópont átépítése” címen (a továbbiakban: Projekt) NYDOP-4.3.1/C-09-2009-0001 azonosító számon nyújtotta be pályázatát, melynek előkészítői munkái már 2006. évben megkezdődtek:

- 2006. évben Zalaegerszeg MJV Önkormányzata megbízta a Jel-Köz Mérnöki Irodát tárgyi csomópont átépítésének tervezésével.
- 2006. októberében elkészült a terv, 235/2006 munkaszámon.
- A következő közműépítési tervekkel rendelkezik már az önkormányzat: csapadékvíz-elvezetés, 0,4 kV erőátviteli földkábel kiváltás, Kábel Tv hálózat kiváltás, Vízvezetésk kiváltás és szennyvízelvezetés, Távközlési hálózat kiváltása, KTV alépitmény kiváltás. Készült továbbá a csomópontra vonatkozó környezeti hatásvizsgálat, zöldterület rendezésre vonatkozó terv, illetve a csomópont Köztársaság úti csatlakozó szakasza esetén, felállásáv meghosszabbítása érdekében fedvényterv.
- Az önkormányzat 2008. február 11-én kérte meg tárgyi munkára vonatkozóan az építési engedélyt a Nemzeti Közlekedési Hatóság, Nyugat-dunántúli regionális Igazgatóságától.
- A Hatóság 2008. július 25-én határozatot hozott az engedélyezés ügyében 1681/11/2008. számon.
- Fenti határozat 2008. szeptember 2-án vált jogerőssé (száma: 1681/12/2008.)
- A csomópont átépítése magántulajdonokat is érintett, azonban ezek kisajátítása vagy vásárlása 2008. - 2009. években megtörtént, így a tulajdonviszonyok rendeződtek.
- Mártírok u. kanyarodósáv kialakításával kapcsolatos közvilágítási lámpaoszlop és földkábelek áthelyezése megtörtént.
- Mártírok u. 89. sz. alatti lakóház tulajdonviszonyának rendezését követően elbontásra került.

A bemutatott műszaki kronológia alapján látható, hogy a pályázat eredményes elbírálása érdekében az önkormányzatnak tulajdonképpen a Kkt. 29. § (2) bekezdésében, az építető feladatait kellett teljesítenie, úgymint tanulmányok, tervek elkészíttetése, ügyfélként részt vett a hatósági és egyéb igazgatási eljárásokban, saját nevére megszerezte az építési engedélyeket, elvégezte a munkaterület előkészítését - beleértve különösen a területszerzést, közműkiváltást, illetve -fejlesztést, terület-előkészítést. Önmagában ez nem is probléma, mivel a Kkt. 33. § (1) bekezdés c) pontja alapján az önkormányzati utak tekintetében az önkormányzat építettként eljárhat.

A fő probléma, hogy áthidalhatatlannak tűnő akadályt jelent az építetői szerep törvény általi kötelező delegálása egy olyan szervezet részére, amely **sem finanszírozóként, sem engedélyesként, sem pedig pályázati támogatottként nem szereplője a történetnek.**

Természetesen a tények ismertetéséhez hozzá tartozik az is, hogy az önkormányzat a pályázat benyújtására konzorciumot hozott létre a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel, a Konzorciumi Együttműködési Megállapodásban (a továbbiakban: Megállapodás) foglaltak szerint a Konzorcium tagjai a Konzorcium vezetőjének a pályázatot benyújtó önkormányzatot, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatát választották meg. A Megállapodásban a tagok azt is egyértelműen elismerték, és rögzítették, hogy a Magyar Közút Nonprofit Zrt. pénzügyi forrással nem rendelkezik. Sem a tervezés, sem az engedélyezés, sem a területszerzés, sem pedig a pályázati önrészbe pénzt biztosítani nem tud. Az előkészítés (pl. engedélyezés) és a projekt megvalósítása során felmerülő minden költség az önkormányzatot terheli, illetve minden egyéb kockázatot az önkormányzat visel a projekt megvalósításával kapcsolatban. **A Tagok megállapodtak tehát abban, hogy a beruházást az önkormányzat saját költségén, saját felelősségére és kockázatára valósítja meg, természetesen szoros együttműködésben a konzorciumi partnerével.**

Megjegyzem, az országos közutakat érintő pályázatok kapcsán felmerült, és vázolt kérdésekről a pályázatok elbírálásáért felelős Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, a vagyonkezelőként eljáró Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ is tudomással bír, azonban a jogszabályi hivatkozások mögé bújva gyakorlati megvalósítási és kivitelezési megoldással nem szolgál sem a pályázatot kiíró sem pedig a vagyonkezelő KKK.

A benyújtott pályázatot a fentiek ismeretében kedvező elbírálásban részesítette a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség. A 2009. december 17. napján kelt, K-2009-NYDOP-4.3.1/C-09-09210 iktatószámú Támogató levél szerint a Projekt összes elszámolható költsége 228 millió forint, amelyhez 171 millió forint (171.171.609,- Ft) uniós támogatást biztosít a pályázat.

A helyzet az alábbiakban foglalható össze: Adott egy rendkívül forgalmas, ám rossz geometriájú és állapotú csomópont Zalaegerszeg belterületén, a belváros szomszédságában. A csomópont döntő jelentőségű szerepet játszik a 10 ezres lélekszámú Kertváros és Zalaegerszeg más városrészei közlekedésében. A csomópont átépítése, területarányosan állami közutat (59%) és önkormányzati gyűjtő utakat (41%) érint. Az önkormányzat régi törekvése, hogy a belső közlekedés javítása érdekében átépítse a csomópontot. Ennek érdekében megtervezette és engedélyeztette a beruházást, hitelt vett fel a finanszírozáshoz, ingatlanokat vásárolt, illetve sajátította ki a területbiztosítás érdekében. Mindezeket követően pályázatot nyújtott be és uniós forrást nyert a megvalósításra. A pályázati támogatás kedvezményezettje, illetve a tervek és engedélyek címzettje Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A pályázat benyújtásához szükséges engedélyezési eljárásokat az önkormányzatok már megindították/lefolytatták. A Kkt. 29/B. § (2) bekezdés a) pontja alapján „az engedélyezési eljárásokban ügyfélnek minősül az építető,…” Ennek értelmében az önkormányzatok csak az önkormányzati utak tekintetében járhattak volna el az engedélyezési eljárás során ügyfélként. Az engedélyek átíratása, megbontása egy csomópont esetén kérdéses, vajon megosztható-e egyáltalán szakmailag az állami közút és az önkormányzati utak %-os arányában.

Az MK, mint építető bevonása azt jelenti, hogy a pályázat megvalósítása során lefolytatott közbeszerzési eljárások ajánlatkérője kellene hogy legyen, azonban a Támogatási Szerződés szerint az önkormányzat a támogatásban részesülő partner, az összes számlának a címzettje csak az önkormányzat lehet. A Támogatási Szerződésben nem támogatásban részesülőként nevesített MK által befogadott és nevére kiállított kivitelezői számlák Nemzeti Fejlesztési Ügynökség általi kifizetése, az önkormányzat által biztosított önrész MK-n keresztül a kivitelezőnek utalása, a pályázatban meghatározott előfinanszírozás miatt a fedezet előzetes biztosítása külön problémát jelent a pályázók számára. Természetesen kezelhető lehet a probléma, ha a KKK az arányos

önrészt megfizeti, az engedélyeket szakmailag, arányosan megbontja és partner abban, hogy 2010. április 17. napjáig szerződést kössünk. Ezzel szemben a „közút” nem fizet semmit, önrészt nem vállal, az engedélyek kiadása során az építetői jogosultságot nem vitatta, a kivitelezés és a közbeszerzési költségeket nem finanszírozza arányosan. Mindezekkel szemben pedig ragaszkodik ahhoz, hogy térítés ellenében kizárólagosan csak ő láthassa el a műszaki ellenőri feladatokat úgy, hogy közben a beruházás nagyobb részt állami utat érint, teljes mértékben a partner önkormányzat finanszírozza és ráadásul minden pályázat kötelező eleme, hogy 3 ajánlatkérés útján külső szereplő végezze a kapcsolódó szolgáltatásokat, például a műszaki ellenőrzést is.

Felmerül az a kérdés is, hogy ilyen körülmények és pályázati feltételrendszer mellett a lebonyolítási illetve műszaki ellenőri költségek elszámolására jogosult-e az MK, úgy hogy a finanszírozásban nem vállal szerepet. Amennyiben erre nincs lehetőség, az önkormányzatoknak pályázaton kívüli forrásból kell biztosítani az MK építetői feladatokkal járó díját.

Tekintettel arra, hogy a Támogatási Szerződés aláírásának végső határideje 2010. április 17. napja és szükséges az MNV Zrt. hozzájárulása, melynek feltétele a KKK-val kötött már hivatkozott megállapodás, az alábbi kérdések tisztázása elengedhetetlenül fontos a pályázók számára, ezért tisztelettel kérem, hogy szakmai álláspontjáról mielőbb tájékoztatni szíveskedjék. Természetesen a fejlesztés és kivitelezés érdekében Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata mint ahogyan eddig is – mindenben partner kíván lenni.

Kérdezem tehát Miniszter Urakat, hogy a pályázatok során jelen esetben ki minősül építetőnek? A Konzorciumi Megállapodás és a Kkt. 33. § (1) bekezdés c) pontja alapján eljárhat-e az önkormányzat a teljes projekt esetében úgy, hogy mindenben maximálisan együttműködik a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal és a Magyar Közút Nonprofit Zrt-vel.

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy amennyiben az önkormányzat nem járhat el építetőként a teljes projekt vonatkozásában, abban az esetben a Kkt. 29. § (2) bekezdésében az építetőt terhelő, a beruházás előkészítéseként elvégzendő feladatok arányos költségeit milyen jogcímen és határidővel téríti meg az építető az önkormányzatok számára.

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy a lefolytatott engedélyezési eljárások során már megszerzett engedélyek visszavonásra, megosztásra kerülnek? Mindez az április határidőig kivitelezhető?

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy a már megszerzett, és érvényben maradt engedélyek esetén milyen módon rendezhető az engedélyesek körének megosztása, amennyiben erre egyáltalán szükség van figyelemmel a konzorciumi megállapodásban foglaltakra.

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy Kkt. 29. § (2) bekezdése szerinti „az építető...lefolytatja a közbeszerzési eljárásokat” feladat meghatározás ajánlatkérői pozíciót miképpen értelmezhetjük és azok lefolytatásának égető sürgős voltára tekintettel maximális együttműködés mellett a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központtal és a Magyar Közút Nonprofit Zrt-vel kiírhatók-e az Önkormányzat nevében.

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy az ajánlatkérőként eljáró építető, a nevére kiállított számlákkal milyen módon és eljárási rendben tud elszámolni a ROP Irányító Hatóság felé a közös kivitelezés és ajánlatkérés esetén, tekintettel arra, hogy minden költséget az önkormányzat viseli, ő a támogatott és az engedélyes is.

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy az ajánlatkérőként eljáró építető, Magyar Közút Nonprofit Zrt. a mérnöki felügyelet ellátásáért jogosult-e a pályázatban műszaki ellenőrzésre biztosított teljes díjra, vagy csak az állami közút arányában saját kezelésében lévő útnál.

Kérdezem Miniszter Urakat, hogy a konzorciumi tagok között tényleges pénzmozgás lehetséges-e, ha igen milyen szabályozást tekintsenek a tagok irányadónak.

Budapest, 2010. február 25.

Várom megtisztelő válaszukat:

Dr. Gyimesi Endre
Országgyűlési képviselő
FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség